

ZARZĄDZENIE

Dnia 15 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

1. Odmówić przyjęcia sprawy przekazanej przez Przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych celem rozpoznania zażalenia obrońcy obwinionego r.pr. W. S. na postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 17 października 2025 r. w przedmiocie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w sprawie o sygn. [...];
2. Sprawę zakreślić jako załatwioną w inny sposób.

UZASADNIENIE

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzeczeniem z dnia 3 kwietnia 2025 r., sygn. [...] utrzymał w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 17 września 2024 r., sygn. [...], którym to radca prawny W. S. został uznany za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów.

Postanowieniem z dnia 17 października 2025 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie sprostował oczywistą omyłkę pisarską orzeczenia z dnia 3 kwietnia 2025 r. sygn. akt [...] w ten sposób, że:

w pkt 1 w miejsce słów: „1.„W C. w okresie od miesiąca czerwca 2023 r. do lutego 2024 r., będąc pełnomocnikiem pana A. M. oraz pani K. C. w sprawie odrzucenia spadku po Ł. K.:

1. bez uzasadnionej przyczyny zwlekał ze sporządzeniem i złożeniem we właściwym sądzie wniosku o przyjęcie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu spadku i uczynił to dopiero w dniu 18 grudnia 2023 r.
2. nie informował pana A. M. o podejmowanych czynnościach, pomimo, iż ten się o to zwracał, a po wypowiedzeniu pełnomocnictwa, pomimo otrzymanego wezwania, nie zwrócił mu sporządzonych w przedmiotowej sprawie dokumentów,
3. nie uiścił w terminie wyznaczony m przez sąd opłaty sądowej dopuszczając się zwrotu wniosku,

2. w okresie od grudnia 2023 r. do lutego 2024 r. w C. oraz B. zwlekał oraz ostatecznie nie udzielił pisemnych wyjaśnień, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawie opisanej w pkt. 1”

wpisał:

„w C. w okresie od czerwca 2022 r. do 17 września 2024 r., będąc pełnomocnikiem Pani M. Ś., nie zwrócił jej kwoty 2000 zł, pobranej od niej, tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego i pomimo, że był do tego zobowiązany, albowiem nie wpłacił jej na rachunek Sądu tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. 2024, poz. 499) w zw. z art. 6, art. 8, art. 11 ust. 1 i 2 oraz art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 roku, oraz w § 3 ust. 1 i 2, § 24 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (Uchwała nr 917/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 08.03.2023 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego)”.

Zażalenie na powyższe wniosła obrońca obwinionego wnosząc o jego przyjęcie i uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia.

Przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zarządzeniem z dnia 20 stycznia 2026 r. przyjął zażalenie obrońcy jako wniesione w terminie i przekazał je wraz z aktami sprawy do Sadu Najwyższego celem rozpoznania.

Stanowisko to nie było zasadne.

Jakkolwiek stanowisko obrońcy wskazujące na niemożność dokonania sprostowania orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2025 r. w sposób wskazany w postanowieniu tego sądu z dnia 17 października 2025 r. wydaje się w pełni zasadne, niemniej jednak nie miało jakiegokolwiek znaczenia w kontekście oceny tej sprawy. Stosownie do treści art. 105 § 1 k.p.k. (stosowanym odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym radców prawnych poprzez odesłanie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych) sprostowania m.in. oczywistej omyłki pisarskiej można dokonać w każdym czasie. Sprostowania omyłki może dokonać też sąd odwoławczy w toku swego postępowania (art. 105 § 2 k.p.k.). Na tę decyzję zażalenie jednak nie służy. Zgodnie z treścią art. 105 § 4 k.p.k., zażalenie przysługuje bowiem na postanowienie lub zarządzenie o sprostowaniu omyłki, wydane przez organ pierwszej instancji. W związku z tym, na postanowienie wydane przez sąd odwoławczy w kwestii sprostowania omyłki we własnym orzeczeniu środek odwoławczy, w postaci zażalenia, nie przysługuje. Zasadnie bowiem w literaturze podnosi się, że w art. 105 § 4 k.p.k. chodzi o wydanie decyzji w pierwszej instancji, czyli rozstrzygnięcia zapadłego w sądzie pierwszej instancji (zob.: T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego, komentarz, Warszawa 2014, s. 427; S. Steinborn (w:) J. Grajewski, L. K. Paprzycki, S. Steinborn: Komentarz aktualizowany do art. 105 Kodeksu postępowania karnego, teza 11., LEX/el. 2014; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, uwagi do art. 105 k.p.k., teza 7., Kodeks postępowania karnego. Komentarz do 1-296. Tom I, Legalis 2014).

Skoro więc Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych dokonując sprostowania omyłki w swoim orzeczeniu, działał jako sąd odwoławczy, to wniesienie zażalenia na to sprostowanie nie było dopuszczalne (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2010 r., WZ 58/10). Wobec powyższego należało odmówić przyjęcia sprawy przekazanej przez Przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych celem rozpoznania zażalenia obrońcy obwinionego r.pr. W. S. na postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 17 października 2025 r. w przedmiocie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w sprawie o sygn. [...].

Wydaje się jednak konieczne zauważenie, iż w istniejącym modelu postępowania dyscyplinarnego radców prawnych kontroli sądowej zostały poddane orzeczenia zapadające w postępowaniu dyscyplinarnym, jednak jako sposób kontroli przyjęto system kasacyjny, a nie apelacyjny, co oznacza, że zakres orzekania Sądu Najwyższego ograniczony został po pierwsze do weryfikacji wyłącznie prawomocnego orzeczenia wydanego w II instancji, po drugie zaś do weryfikacji tego orzeczenia przez pryzmat jego zgodności z prawem. Wobec powyższego, wskazane w zażaleniu postanowienia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 17 października 2025 r. zarzuty mogą zostać podniesione w kasacji, gdyż to właśnie ten nadzwyczajny środek zaskarżenia stanowi właściwą drogę procesową do ich merytorycznej weryfikacji w świetle przepisów Kodeksu postępowania karnego.

[M. T.]

[a.ł.]